

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om erstatningsansvar

(Fastsættelse af ordning for tortgodtgørelse ved digitale seksuelle krænkelse og udvidelse af området for ydelse af krænkelsesgodtgørelse)

§ 1

I lov om erstatningsansvar, jf. lovbekendtgørelse nr. 1070 af 24. august 2018, som ændret ved § 3 i lov nr. 1719 af 27. december 2018, § 3 i lov nr. 2200 af 29. december 2020 og § 2 i lov nr. 290 af 27. februar 2021, foretages følgende ændringer:

1. I § 26, stk. 2, indsættes som 4. pkt.:

»Ved fastsættelsen af godtgørelsen kan det tillige tillægges vægt, at krænkelsen angår en digital seksuel krænkelse.«

2. I § 26 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Ved fastsættelsen af godtgørelsen skal alle digitale seksuelle krænkelse, der er begået uafhængigt af hinanden, vurderes selvstændigt.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

3. I § 26, stk. 3, der bliver stk. 4, indsættes som 2. pkt.: »Det samme gælder særligt grove krænkelse mod en andens fred eller ære.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2022.

UDKAST

Stk. 2. Loven har virkning for lovovertrædelser begået efter lovens ikrafttræden.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Fastsættelse af ordning for tortgodtgørelse ved digitale seksuelle krænkelser

2.1.1. Gældende ret

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser

2.1.3. Den foreslåede ordning

2.2. Udvidelse af anvendelsesområdet for ydelse af krænkelsesgodtgørelse

2.2.1. Gældende ret

2.2.2. Justitsministeriets overvejelser

2.2.3. Den foreslåede ordning

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

6. Miljømæssige konsekvenser

7. Forholdet til EU-retten

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Digitalisering har på godt og ondt skabt nye, hurtige måder at dele og udbrede materiale på. Det betyder også, at krænkende materiale kan spredes bredt og af rigtig mange personer. Udviklingen har givet anledning til en række udfordringer, særligt når der er mange gerningspersoner i det samme sagskompleks. Det drejer sig bl.a. om, at det – som retsstillingen er i dag – er vilkårligt, hvilke gerningspersoner der kommer til at betale tortgodtgørelse i større sagskomplekser.

Lovforslaget skal imødegå den situation, at det i dag er muligt at slippe for at udrede tortgodtgørelse, alene fordi ens straffesag ikke er behandlet, før et eventuelt loft for tortgodtgørelsen er nået. Det er en utilfredsstillende rets-tilstand, at der er gerningspersoner, der i dag kan have en interesse i at få deres sag udsat, fordi det kan betyde, at der således er mulighed for at undgå at betale godtgørelse for tort.

Med lovforslaget sikres det endvidere, at der – ligesom for fysiske seksuelle krænkelser – gælder et udgangspunkt for niveauet for tortgodtgørelse for digitale seksuelle krænkelser.

Endelig er formålet med lovforslaget at udvide anvendelsesområdet for tilkendelse af krænkelsesgodtgørelse. Denne del af lovforslaget fremsættes på baggrund af beslutningsforslag nr. B 56 fremsat af Venstre, hvor det blev foreslået at udvide området for tortgodtgørelse med henblik på at gøre det muligt at yde tortgodtgørelse for retsstridige krænkelser, uanset om disse er egnede til at påvirke forurettedes selv- og æresfølelse, hvilket efter gældende ret er en betingelse for at blive tilkendt tortgodtgørelse. Under 2. behandlingen af beslutningsforslaget blev der vedtaget et ændringsforslag, hvorefter regeringen skulle fremsætte et lovforslag om udvidelse af området for *godtgørelse*. Lovforslaget indebærer derfor, at anvendelsesområdet for krænkelsesgodtgørelse også skal omfatte særligt grove krænkelser af en andens *fred eller ære*.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Fastsættelse af ordning for tortgodtgørelse ved digitale seksuelle krænkelser

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. Dansk erstatningsret bygger på et grundlæggende princip om, at der alene kan kræves erstatning, hvis der som følge af en skade pådrages et dokumenteret, økonomisk tab. Herudover er der i visse tilfælde fastsat regler om godtgørelse for ikke-økonomisk skade. En ikke-økonomisk skade er karakteriseret ved, at vurderingen af skaden beror på mere subjektivt prægede kriterier som lidelse, tort, psykisk ubehag mv., hvor der ikke uden videre kan opstilles en objektiv økonomisk målestok for skadens omfang og tabets størrelse.

Størrelsen på en godtgørelse for ikke-økonomisk skade kan ikke sammenlignes med de beløb, der fastsættes som erstatning for økonomiske tab, da sådanne erstatninger fastsættes på grundlag af dokumenterede opgørelser af det økonomiske tab, som hændelsen har medført for den skadelidte.

Som eksempler på regler om ikke-økonomisk skade kan nævnes erstatningsansvarslovens § 3, hvor der er fastsat regler om godtgørelse for svie og smerte, som tildeles for hver dag, den skadelidte er syg og § 4, der indeholder regler om varigt mén, hvorefter skadelidte tildeles en godtgørelse fastsat under hensyn til skadens medicinske art og omfang samt de forvoldte ulemper i skadelidtes personlige livsførelse. Endvidere indeholder erstatningsansvarslovens § 26 regler om godtgørelse for tort og krænkelse, jf. nedenfor pkt. 2.1.1.2, og endelig indeholder § 26 a regler om godtgørelse til efterladte.

2.1.1.2. Tort- og krænkelsesgodtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26

Efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1, skal den der er ansvarlig for en retsstridig krænkelse af en andens frihed, fred, ære eller person, betale den forurettede godtgørelse for tort. Erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1, er en videreførelse af den dagældende § 15, stk. 1, i ikrafttrædelsesloven til straffeloven (lov nr. 127 af 15. april 1930). Efter § 15, stk. 2, i ikrafttrædelsesloven skulle godtgørelsens størrelse fastsættes under hensyn til krænkelsens grovhed, handlingens beskaffenhed og omstændighederne i øvrigt.

Ikrafttrædelseslovens § 15, stk. 2, blev ikke medtaget i erstatningsansvarsloven, men det fremgår af lovforslaget, at der ikke er tilsigtet nogen ændring med hensyn til udmåling af godtgørelsen. Godtgørelsen skal således fortsat fastsættes under hensyn til krænkelsens grovhed, handlingens beskaffenhed og omstændighederne i øvrigt, jf. lovforslag L 7 af 6. februar 1984 om erstatningsansvar, Folketingstidende 1983-1984 (2. samling), tillæg A, sp. 123.

UDKAST

For at der kan tilkendes tortgodtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1, skal der foreligge en retsstridig krænkelse. En krænkelse er retsstridig, når der foreligger en culpøs krænkelse af en vis grovhed. Det er ikke en betingelse, at krænkelsen er strafbar, men betingelsen om en culpøs krænkelse af en vis grovhed vil normalt være opfyldt i de tilfælde, hvor der foreligger en strafbar krænkelse.

Det er den tort, der er lidt, som tortgodtgørelse skal kompensere for. Ved ”tort” forstås i almindelighed en krænkelse, der er egnet til at påvirke skadelidtes selv- og æresfølelse, dvs. en persons opfattelse af eget værd og omdømme. Det er således den ydmygelse, skadelidte har været udsat for, der bestemmer, om vedkommende har krav på tortgodtgørelse. Hvis krænkelsen ikke har været egnet til at påvirke skadelidtes selv- og æresfølelse, vil der med andre ord ikke være grundlag for at blive tilkendt tortgodtgørelse, idet krænkelsen dermed ikke er omfattet af bestemmelsens anvendelsesområde.

Eksempler fra retspraksis på typetilfælde, der berettiger til tortgodtgørelse er bl.a. frihedsberøvelse, krænkelse af privatlivets fred, voldtægt eller andre seksuelle krænkelser.

Erstatningsansvarslovens § 26 overlader domstolene et vidt skøn ved udmålingen af tortgodtgørelse. Niveauerne for tortgodtgørelse er således ikke reguleret i selve erstatningsansvarsloven, men der er tilkendegivelser i bemærkningerne til erstatningsansvarslovens § 26 herom.

2.1.1.3. Efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 2, kan det ved fastsættelsen af godtgørelsens størrelse tillægges vægt, om krænkelsen er begået ved en overtrædelse af bestemmelser i straffelovens kapitel 23 om forbrydelser i familieforhold, f.eks. incest, eller kapitel 24 om seksualforbrydelser, f.eks. voldtægt, herunder at krænkelsen er begået over for en person under 18 år.

Det samme gælder, hvis krænkelsen er begået ved en forbrydelse, der har indebåret en overtrædelse af bestemmelserne i straffelovens kapitel 27 om freds- og æreskrænkelser. Det gælder dog ikke de overtrædelser, der er nævnt i straffelovens §§ 266-266 b om trusler mv.

§ 26, stk. 2, blev indsat ved lov nr. 463 af 7. juni 2001. Formålet med bestemmelsen var at forhøje de tortbeløb, der udbetales til ofre for forbrydelser omfattet af straffelovens kapitel 23 (Forbrydelser i familieforhold) og kapitel 24 (Seksualforbrydelser). Det fremgår af bemærkningerne til bestemmel-

UDKAST

sen, at ændringen som udgangspunkt skulle føre til en fordobling af godtgørelsesbeløbene i forhold til det hidtidige niveau, jf. Folketingstidende 2000-01 (2. samling), tillæg A, side 3521.

Ved lov nr. 140 af 28. februar 2018 blev § 26, stk. 2, ændret. Formålet med ændringen var en generel forhøjelse af niveauerne for tortgodtgørelse i sager om seksuelle krænkelser.

Det fremgår af bemærkningerne vedr. 2018-forhøjelsen, at udgangspunktet for tilkendelse af tortgodtgørelse i 2017-niveau efter lovændringen i 2018 er, at forurettede ved fuldbyrdet voldtægt tilkendes ca. 100.000 kr., som kan stige til omkring 116.000 kr. i meget grove tilfælde, og ca. 133.000-150.000 kr. eller højere i ganske særlige tilfælde. Ved forsøg på voldtægt vil niveauet for tortgodtgørelsen skulle være ca. 40.000-53.000 kr., mens det for incest mod mindreårige vil skulle være mindst ca. 26.000 kr. Ligeledes fremgår det af bemærkningerne, at der i sager om grove tilfælde af seksuelt misbrug af børn, som strækker sig over en årrække, og hvor forurettede har et tillids- eller afhængighedsforhold til gerningspersonen, bør gælde en nedre grænse på 150.000 kr. for tortgodtgørelserne.

Af bemærkningerne fremgår det endvidere, at de i lovforslaget forudsatte niveauer er udtryk for 2017-niveauer. Det er derfor forudsat, at domstolene ved udmåling af tortgodtgørelse i sager om seksuelle overgreb fremover skal tage hensyn til den almindelige lønudvikling i overensstemmelse med principperne i erstatningsansvarslovens § 15, således at godtgørelsesniveauerne ikke stagnerer på 2017-niveau.

Endelig fremgår det, at tortgodtgørelse som hidtil bør fastsættes af domstolene ud fra et samlet skøn over den konkrete sags omstændigheder, og at niveauerne som hidtil bør udvikle sig gennem domstolenes praksis.

2.1.1.4. Digitale seksuelle krænkelser omfatter bl.a. tilfælde, hvor der sker deling eller offentliggørelse af nøgenbilleder, herunder både billeder og videoer af seksuel karakter, uden samtykke fra den afbildede person.

Efter sin karakter kan digitale seksuelle krænkelser straffes efter forskellige regler. Særligt forstås ved digitale seksuelle krænkelser overtrædelse af straffelovens § 264 d om videregivelse af private billeder vedrørende en andens private forhold eller billeder af den pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges unddraget offentligheden. Ligeledes kan di-

gitale seksuelle krænkelser straffes efter straffelovens § 232 om blufærdighedskrænkelse eller straffelovens § 235 om udbredelse og besiddelse af billeder eller video med seksuelt indhold af personer under 18 år. Efter omstændighederne kan digitale seksuelle krænkelser også straffes efter persondataloven, da et billede, hvor man kan se en genkendelig person, ofte vil være omfattet af persondataloven, og hvis et sådant billede deles på internettet i strid med persondatalovens regler, kan det være strafbart.

Digitale seksuelle krænkelser er særegne og adskiller sig fra fysiske forbrydelser, eftersom der i visse tilfælde kan være mange gerningspersoner, der deler den samme video eller det samme billede af en forurettet. Det betyder også, at de enkelte krænkelser muliggør yderligere udbredelse af det krænkende materiale, ligesom det betyder, at krænkelsesperioden kan være meget lang.

I mange tilfælde begås krænkelserne endvidere uafhængigt af hinanden. Det betyder, at selv om det er det samme materiale, der bliver delt, er det ikke nødvendigvis den samme krænkelse. Dette ville være anderledes, hvis der var tale om en forbrydelse begået af flere gerningspersoner i forening. Det gælder således eksempelvis ved fysiske seksuelle forbrydelser, herunder en gruppevoldtægt, at de tiltalte efter omstændighederne dømmes for krænkelsen i forening, hvorefter tortgodtgørelse ligeledes udmåles samlet til den forurettede.

2.1.1.5. Højesterets domme i Umbrella-sagskomplekset

Digitale seksuelle krænkelser rejser ikke alene spørgsmål om tortgodtgørelsens *størrelse*, men også om *hvordan* tortgodtgørelsen skal udmåles, herunder hvorvidt krænkelserne skal bedømmes samlet eller hver for sig ved udmålingen.

I det såkaldte Umbrella-sagskompleks, som omhandler videredeling af videoer af seksuel karakter med mindreårige samt fastsættelse af tortgodtgørelse, har Højesteret afsagt to domme om udmåling af tortgodtgørelsen til de forurettede.

I den første dom, U 2019.1232 H, fandt Højesteret, at den tiltalte havde krænket de forurettedes ære og person ved at have videresendt to videoer af de forurettede til i hvert fald 35 personer. Højesteret bemærkede videre, at de forurettedes ære og person ikke alene var blevet krænket af tiltalte, idet sagen indgik i et større sagskompleks. Delingerne i de enkelte sager var sket

UDKAST

uafhængigt af hinanden og foregik over en længere periode, men hver deling muliggjorde nye delinger, og det var med til at forlænge krænkelsesperioden.

Højesteret fandt herefter, at den tiltalte i sagen havde bidraget i et sådant omfang til videreudbredelsen af videoerne, at han skulle betale tortgodtgørelse til de forurettede.

Endvidere fandt Højesteret, at godtgørelsen måtte udmåles under hensyntagen til, at der ved den enkelte deling isoleret set næppe var tilført de forurettede en yderligere følelig krænkelse udover, hvad der fulgte af den samlede udbredelse i øvrigt, men samtidig måtte det tages i betragtning, at den enkelte deling havde bidraget til, at den samlede udbredelse var blevet så omfattende.

Endelig fandt Højesteret, at godtgørelsen måtte fastsættes under hensyntagen til, at andre personer, der måtte blive fundet skyldige i at videresende de samme videoklip, også kan blive pålagt at betale godtgørelse til de forurettede, ligesom der i sådanne fremtidige sager må tages hensyn til de godtgørelser, der allerede måtte være tilkendt de to forurettede.

Herefter blev tortgodtgørelsen i den konkrete sag udmålt til 10.000 kr. til den kvindelige forurettede og 2.000 kr. til den mandlige forurettede.

I den anden dom, U 2020.3922 H, tiltrådte Højesteret, at den tiltalte retsstridigt havde krænket de forurettedes ære og person, jf. erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1.

Sagen rejste spørgsmål om, hvorvidt de godtgørelser, som de forurettede hidtil var tilkendt i andre sager, i alt havde en sådan størrelse, at de måtte anses for at kompensere for den samlede tort, som var lidt i anledning af deling af videoerne.

Højesteret lagde til grund, at den mandlige forurettede var tilkendt mindst 53.500 kr. i tortgodtgørelse, og at den kvindelige forurettede var tilkendt mindst 260.000 kr. i tortgodtgørelse. Højesteret bemærkede, at den kvindelige forurettedes samlede godtgørelse således meget væsentligt oversteg det almindelige niveau på daværende tidspunkt (før 2018-forhøjelsen) for grov voldtægt, ligesom det oversteg, hvad der selv i helt særlige tilfælde er blevet tilkendt for grove seksuelle overgreb begået mod børn i en årrække. Den

mandlige forurettedes samlede godtgørelse lå omtrent på niveau med, hvad der typisk blev tilkendt i sager om voldtægt.

Højesteret fandt, at selv om enhver deling af videoerne som udgangspunkt indebærer en krænkelse af de forurettedes ære og person, måtte de allerede tilkendte godtgørelser anses for at kompensere for den samlede tort, som de forurettede lider i anledning af sager som den foreliggende.

Herefter skulle der ikke udredes godtgørelse for tort til de forurettede.

Afslutningsvist bemærkede Højesteret, at konsekvensen af afgørelsen er, at der også i andre sager vil være personer, der ikke skal betale godtgørelse for tort, selv om de har krænket de forurettedes ære og person. Højesteret tog dog med afgørelsen ikke stilling til, hvorvidt der i andre sager – f.eks. på grund af meget omfattende delinger – måtte kunne foreligge helt særlige omstændigheder, der kan være grundlag for yderligere tortgodtgørelse.

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser

2.1.2.1. Som de to ovenfor refererede domme illustrerer, medfører digital kommunikation, herunder på sociale medier, en række udfordringer, særligt ved sager med mange gerningspersoner.

Det følger af Højesterets første dom i Umbrella-sagskomplekset, at det har betydning for udmåling af tortgodtgørelsen til de forurettede, at der er mange andre gerningspersoner, der også har delt det krænkende materiale. Det betyder som udgangspunkt, at den tortgodtgørelse, som den enkelte gerningsperson skal betale, vil være mindre end den godtgørelse, der skulle have været betalt, hvis der ikke havde været andre, der havde delt det krænkende materiale.

Efter Højesterets seneste dom i Umbrella-sagskomplekset, er det endvidere retstilstanden, at der kan fastsættes et ”loft” for tortgodtgørelse, når en forurettet anses for at være kompenseret for den samlede lidte tort.

2.1.2.2. Efter retspraksis har det dermed betydning for udmålingen af tortgodtgørelse ved digitale seksuelle krænkelser, at også andre har delt materialet, og Højesterets domme kan anskues således, at det giver en vis ”mængderabat”, når der er mange gerningspersoner, og at nogle gerningspersoner endda kan slippe for at udrede tortgodtgørelse, hvis en forurettet allerede anses for tilstrækkeligt kompenseret.

UDKAST

På den baggrund har Justitsministeriet overvejet en model til ændring af retstilstanden vedrørende tilkendelse af tortgodtgørelse i sager om digitale seksuelle krænkelser, der går ud på at fastlægge et udgangspunkt for niveauet for tortgodtgørelse i sådanne digitale seksuelle krænkelssager, ligesom enhver deling skal være tortudløsende. Det vil betyde, at alle gerningspersoner vil skulle betale tortgodtgørelse, og der skal med andre ord ikke gælde et loft for den samlede tort, der kan tildeles. Herved tilgodeses ofret ved den særlige form for krænkelse, som fortsætter og kan fortsætte meget længe.

Justitsministeriet finder, at de enkelte delinger – og dermed de enkelte krænkelser – bør vurderes hver for sig. Da krænkelserne ikke skal vurderes samlet, bør der således ikke være et loft over tortgodtgørelsen.

Justitsministeriet har overvejet modellens samspil med, hvad der tilkendes i tortgodtgørelse for andre enkeltstående krænkelser. Den tortgodtgørelse, der udmåles for de enkeltstående delinger, skal vurderes for sig. Det samlede beløb, der udmåles i tortgodtgørelse for alle delinger, kan efter omstændighederne være meget højt, men dette samlede beløb dækker også over mange, uafhængige krænkelser. Det er således udtryk for, at den forurettede har været udsat for en retsstridig krænkelse mange gange.

2.1.2.3. Modellen indebærer, at der – i lighed med hvad der gælder for f.eks. seksualforbrydelser – fastsættes et udgangspunkt for niveauet for tortgodtgørelse i sager om digitale seksuelle krænkelser, hvor der sker deling eller offentliggørelse af nøgenbilleder, herunder billeder eller videoer af seksuel karakter, uden samtykke fra den afbildede person.

Der er ikke i lovgivningen i dag fastlagt et særskilt niveau for tortgodtgørelse for digitale seksuelle krænkelser, f.eks. ved deling af nøgenvideoer. Digitale seksuelle krænkelser er særegne, fordi enhver deling af en video eller et billede indebærer en krænkelse, og fordi enhver deling samtidig muliggør videre udbredelse. Det betyder, at krænkelserperioden kan være meget lang, ligesom de forurettede må leve med en frygt for videre udbredelse.

Der bør derfor efter Justitsministeriets opfattelse fastlægges et udgangspunkt for niveauet for tortgodtgørelse for digitale seksuelle krænkelser.

2.1.2.4. Retspraksis vedrørende udmåling af tortgodtgørelse i sager om digitale seksuelle krænkelser viser, at der i mange tilfælde udmåles tortgodtgørelse på 5.000 kr., jf. eksempelvis Vestre Landsrets dom af 1. juli 2021,

gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2021, side 4455, hvor en forurettet blev tilkendt 5.000 kr. i tortgodtgørelse, idet hendes ekskæreste havde offentliggjort en video på Facebook og YouTube af forurettede, der alene var iført trusser.

Ved bl.a. Østre Landsrets dom af 5. maj 2020, gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2020, side 2311, blev den kvindelige forurettede i Umbrella-sagskomplekset tilkendt 5.000 kr. i tortgodtgørelse, imens den mandlige forurettede blev tilkendt 1.000 kr. i tortgodtgørelse. Det bemærkes i den forbindelse, at sagen vedrører et forhold begået forud for ændringen af erstatningsansvarsloven den 1. april 2018.

Der er også sager, hvor tortgodtgørelsen fastsættes til 10.000 kr., eksempelvis Vestre Landsrets dom af 2. september 2021, gengivet i Tidsskrift for Kriminalret 2021, side 1175, hvor en forurettet blev tilkendt 10.000 kr. i tortgodtgørelse, idet der på en pornohjemmeside var blevet uploadet nøgenbilleder af forurettede med angivelse af hendes navn.

Endvidere er der sager, hvor der tilkendes et højere beløb i tortgodtgørelse. Det gælder eksempelvis Østre Landsrets dom af 24. februar 2020 gengivet i Forsikrings- og Erstatningsretlig Domssamling, side 45, hvor tortgodtgørelsen blev fastsat til 30.000 kr., idet der var blevet videregivet mindst 60 nøgenbilleder eller billeder af seksuel karakter samt 3 filmoptagelser med seksuelt indhold af den forurettede.

2.1.2.5 Justitsministeriet finder, bl.a. på baggrund af den beskrevne praksis, at der bør fastsættes et udgangspunkt for niveauet for tortgodtgørelse i sager om digitale seksuelle krænkelser, og at niveauet bør fastsættes til et udgangspunkt i størrelsesordenen 5.000 kr. til 10.000 kr.

Det vil også være udgangspunktet, selv om der er tale om mange enkeltstående krænkelser mod den samme forurettede, idet krænkelserne bør vurderes individuelt.

2.1.3. Den foreslåede ordning

2.1.3.1. Som beskrevet ovenfor under pkt. 2.1.1.2 overlader erstatningsansvarslovens § 26 domstolene et vidt skøn ved udmålingen af godtgørelser. Niveauerne for godtgørelserne er således ikke reguleret i selve erstatningsansvarsloven, men der er tilkendegivelser i bemærkningerne til erstatningsansvarslovens § 26 om niveauerne for godtgørelserne. Tortgodtgørelse bør som hidtil fastsættes af domstolene ud fra et samlet skøn over den konkrete

sags omstændigheder, og niveauerne bør som hidtil udvikle sig gennem domstolenes praksis.

Hensigten med at indsætte et nyt 4. pkt. i erstatningsansvarslovens § 26, stk. 2, er at fastsætte et udgangspunkt for godtgørelsesniveauet for tort for digitale seksuelle krænkelse, som bør være i størrelsesordenen 5.000 kr. til 10.000 kr.

2.1.3.2. Det foreslås indsat som et nyt stk. 3, at alle digitale seksuelle krænkelse skal vurderes selvstændigt ved fastsættelsen af tortgodtgørelse, når krænkelse er begået uafhængigt af hinanden.

Når der er mange gerningspersoner, der har betalt tortgodtgørelse, vurderes enkeltstående digitale seksuelle krænkelse samlet, idet der efter gældende ret kan fastsættes et loft for, hvor meget en forurettet skal kunne tilkendes i tortgodtgørelse.

Når krænkelse er begået uafhængigt af hinanden, foreslås det, at krænkelse ligeledes skal vurderes uafhængigt af hinanden ved udmålingen af tortgodtgørelse, ligesom det er tilfældet ved individuelle, fysiske krænkelse.

Hensigten med indsættelsen af et nyt stk. 3 er, at forurettede i sager med digitale seksuelle krænkelse kan blive tilkendt tortgodtgørelse for alle krænkelse, som de er udsat for. Det skyldes både hensynet til de forurettedes retsfølelse og et ønske om at ligestille fysiske og digitale seksuelle krænkelse i tortmæssig henseende.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1 og bemærkningerne hertil.

2.2. Udvidelse af anvendelsesområdet for ydelse af krænkelsesgodtgørelse

2.2.1. Gældende ret

2.2.1.1. Det følger af erstatningsansvarslovens § 26, stk. 3, at selv om der ikke er lidt tort, skal den, der er ansvarlig for en retsstridig krænkelse af en anden, dog betale den forurettede en godtgørelse, såfremt krænkelse er begået ved en forbrydelse, der har indebåret et særlig groft angreb mod en andens person eller frihed.

UDKAST

Bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 349 af 23. maj 1997. Baggrunden herfor var den meget begrænsede mulighed for at opnå godtgørelse for tort ved voldsforbrydelser, der ikke indebærer seksuelle krænkelser, frihedsberøvelse mv., jf. lovforslag L 144 af 22. januar 1997 om ændring af retsplejeloven, straffeloven og erstatningsansvarsloven, Folketingstidende 1996-1997 (2. samling), tillæg A, side 3272-3174.

Bestemmelsen tager kun sigte på tilfælde, hvor der ikke er lidt tort, og hvor der derfor ikke kan ydes godtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1, fordi der ikke har været tale om en retsstridig krænkelse, der har været egnet til at påvirke forurettedes selv- og æresfølelse, jf. herom ovenfor under pkt. 2.1.1.2.

Som det fremgår af bestemmelsen ordlyd, er det en betingelse, at krænkelsen er sket som følge af en forbrydelse modsat erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1, hvorefter det alene er en betingelse, at der er tale om en culpøs krænkelse af en vis grovhed. Det er således en betingelse, at forholdet også strafferetligt udgør en forbrydelse, og at forbrydelsen skal være af en sådan grovhed, at der som udgangspunkt kræves, at den har udløst en fængselsstraf på mindst et år, jf. Folketingstidende 1996-1997, tillæg A, side 3182. Det fremgår desuden, at godtgørelsens størrelse som udgangspunkt er 10.000 kr.

Det følger af Erstatningsnævnets praksis, at der for grov vold efter straffelovens § 245 (og evt. § 246) som udgangspunkt tilkendes 10.000 kr. i krænkelsesgodtgørelse, hvilket kan stige op til 30.000 kr. i de groveste tilfælde. Det gælder ligeledes for drabsforsøg, jf. straffelovens § 237, jf. § 21, at der tilkendes krænkelsesgodtgørelse i størrelsesordenen 10.000 kr. til 30.000 kr. Endvidere tilkendes der som udgangspunkt 10.000 kr. i krænkelsesgodtgørelse i tilfælde af frihedsberøvelse, jf. straffelovens § 261, afpresning, jf. straffelovens § 281 og røveri, jf. straffelovens § 288.

2.2.1.2. I Højesterets dom (U 2020.1879 H) tog Højesteret stilling til spørgsmålet om betaling af tortgodtgørelse i forbindelse med den såkaldte Se & Hør-sag. Sagen angår en person, B, som i en periode fra 24. juni 2008 til 31. december 2011 efter aftale og mod betaling, videregav oplysninger om cirka 900 kreditkorttransaktioner til et ugeblad. Ved tidligere pådømte straffesager blev forlaget for ugebladet straffet med bøder på i alt 10 mio. kr., imens B og den tidligere chefredaktør på ugebladet blev straffet med fængsel i henholdsvis 1 år og 6 måneder og 1 år og 3 måneder.

UDKAST

I Højesterets dom blev det lagt til grund, at B i en periode fra juni 2008 til september 2009 i 10-11 tilfælde skaffede sig adgang til oplysninger om A's kreditkorttransaktioner – herunder om tidspunkt, beløb og i nogle tilfælde sted – og videregav disse oplysninger til ugebladet. Transaktionerne vedrørte bl.a. betaling på hoteller og i restauranter, bestilling af rejsebilletter samt køb i stormagasiner.

Det blev endvidere lagt til grund, at ugebladet anvendte en af disse oplysninger i en artikel fra juli 2008, hvor det bl.a. fremgik, at A havde været på et bestemt diskotek i Berlin, ligesom det blev lagt til grund, at A i en periode fra november 2008 til februar 2009 stod på en liste, som B sendte til ugebladet med navne på en række offentligt kendte personer.

Højesteret fandt, at A havde været udsat for grove retsstridige krænkelse af sit privatliv i form af overvågning af sine kreditkorttransaktioner – og dermed i en vis udstrækning sin færden.

Højesteret bemærkede med henvisning til forarbejderne til erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1, og senere ændringer og af forarbejderne til den tidligere bestemmelse i § 15 i ikrafttrædelsesloven til straffeloven, at anvendelsesområdet for tort forudsætter en culpøs krænkelse af en vis grovhed, og at krænkelsen skal angå den pågældendes selv- og æresfølelse, dvs. vedkommendes opfattelse af eget værd og omdømme.

Højesteret fandt, at uanset, at A har været udsat for grove retsstridige krænkelse, var krænkelse efter deres karakter og omfang ikke egnet til at påvirke A's selv- og æresfølelse, og derfor tiltrådte Højesteret både byrettens og landsrettens dom om, at A ikke var berettiget til godtgørelse for tort efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1.

2.2.2. Justitsministeriets overvejelser

Der kan være angreb rettet mod en andens person eller frihed, der er særligt grove og dermed begrunder tilkendelse af krænkelsesgodtgørelse, og der kan være tilfælde af grove retsstridige krænkelse mod en andens fred eller ære, der også bør begrunde ydelse af krænkelsesgodtgørelse.

I U 2020.1879 konstaterede Højesteret, at der var tale om grove retsstridige krænkelse, men at det ikke var muligt at blive tilkendt tortgodtgørelse, fordi krænkelse ikke havde været egnet til at påvirke den forurettedes selv- og æresfølelse. På den baggrund var der ikke hjemmel til at tilkende tortgodtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1.

Modsat blev der ved Højesterets dom af 2. marts 2020 (U 2020.1615 H) tilkendt tortgodtgørelse på baggrund af en arbejdsgivers konstante videoovervågning af og løbende kontrol med, at en underordnet ansat udførte sit arbejde korrekt, hvilket medførte en stor psykisk belastning for den ansatte. Højesteret lagde bl.a. vægt på, at der ikke forelå saglige og proportionale grunde – i form af f.eks. arbejdsmæssige eller sikkerhedsmæssige forhold – til at anvende overvågning over for den ansatte, og at den ansatte under udførelsen af sit arbejde havde følt sig konstant overvåget på sin arbejdsplads.

Der kan således være tilfælde, hvor overvågning konkret kan begrunde tilkendelse af tortgodtgørelse. Det må ligeledes formodes at være tilfældet, hvis der i U 2020.1879 H f.eks. havde været tale om, at endnu flere oplysninger var blevet offentliggjort, herunder oplysninger af mere intim karakter.

Selv om der kan være tilfælde, hvor det ved eksempelvis overvågning, herunder overvågning af kreditkorttransaktioner, konkret kan begrundes, at der bør tilkendes tortgodtgørelse, fordi krænkelsen har været egnet til at påvirke forurettedes selv- og æresfølelse, vil der være tilfælde, hvor der ikke kan tilkendes tortgodtgørelse. For at undgå, at der er grove krænkelser, som falder uden for anvendelsesområdet for erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1, finder Justitsministeriet, at der bør indføres hjemmel til, at der kan tilkendes krænkelsesgodtgørelse, hvis der er tale om en særligt grov krænkelse af en andens fred eller ære, som dog ikke har været egnet til at påvirke forurettedes selv- og æresfølelse. Det betyder, at anvendelsesområdet for ydelse af krænkelsesgodtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 3 (der bliver stk. 4), bør udvides.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Da bestemmelsen i erstatningsansvarslovens § 26, stk. 3, blev indsat, blev der alene åbnet for muligheden for at tilkende krænkelsesgodtgørelse i forbindelse med kriminalitet rettet mod en andens frihed eller person.

Det foreslås, at erstatningsansvarslovens § 26, stk. 3 (der bliver til stk. 4) ændres, således at anvendelsesområdet for tilkendelse af krænkelsesgodtgørelse udvides til også at omfatte særligt grove krænkelser af en andens fred eller ære.

UDKAST

Bestemmelsen vil fortsat være tiltænkt et snævert anvendelsesområde, og det vil derfor ikke være alle grove krænkelse af en andens fred eller ære, der vil være omfattet.

Under visse omstændigheder skal det f.eks. være muligt at blive tilkendt krænkelsesgodtgørelse ved grove tilfælde af overvågning eller brug af stjålne oplysninger, herunder f.eks. kreditkorttransaktioner. Karakteren af de pågældende oplysninger samt omfanget heraf kan tillægges vægt ved vurderingen af, hvorvidt en krænkelse af en andens fred eller ære er særligt grov. Endvidere kan der lægges vægt på, hvorvidt forholdet er sket for vindings skyld. Dette er ikke en udtømmende angivelse af momenter, der kan tillægges vægt, og det vil således bero på en konkret vurdering af den pågældende sags omstændigheder, hvorvidt en krænkelse mod en andens fred eller ære kan udløse krænkelsesgodtgørelse.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1 og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Den foreslåede ordning for tortgodtgørelse ved digitale seksuelle krænkelse skønnes at kunne medføre meget begrænsede merudgifter for staten.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgere.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

UDKAST

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 1. februar 2022 til den 1. marts 2022 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, samtlige byretter, Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Retshjælp, Aarhus Universitet (Juridisk Institut), Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikerne, Amnesty International Danmark, Børnenes Kontor, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Copenhagen Business School (Juridisk Institut), Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Kvindesamfund, Danske Advokater, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Sociale Retshjælps Fond, Det Kriminalpræventive Råd, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Digitaliseringsstyrelsen, Digitalt Ansvar, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Erstatningsnævnet, Foreningen af Offentlige Anklagere, Forsikring & Pension, HK-Landsklubben Danmarks Domstole, HK Politiet og Anklagemyndigheden, Hjælp Voldsofre, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, Kommunernes Landsforening (KL), Københavns Retshjælp, Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet), Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen Krim, Landsforeningen for Voldsramte Kvinder, Landsforeningen SIND, Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (LOKK), Landsorganisationen mod seksuelle overgreb, Offerrådgivningen i Danmark, Patienterstatningen, Politiforbundet, Red Barnet, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Røde Kors, Syddansk Universitet (Juridisk Institut)

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Den foreslåede ordning for tortgodtgørelse ved digitale seksuelle krænkelse skønnes at kunne medføre meget begrænsede merudgifter for staten.

UDKAST

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)
Implemente- ringskonsekven- ser for stat, kom- muner og regio- ner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU- retten	Ingen EU-retlige aspekter	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

UDKAST

Bestemmelsen i § 26, stk. 2, 4. pkt. er ny og har til formål at fastlægge et udgangspunkt for de tortbeløb, der udbetales til ofre for digitale seksuelle krænkelser.

Med udtrykket ”digitale seksuelle krænkelser” forstås i bestemmelsens forstand deling eller offentliggørelse af nøgenbilleder, herunder billeder eller videoer af seksuel karakter, som sker via internettet eller andre digitale medier uden samtykke fra den afbildede person.

Digitale seksuelle krænkelser kan straffes efter forskellige regler, herunder bl.a. straffelovens § 232 om blufærdighedskrænkelse, straffelovens § 235 om udbredelse og besiddelse af pornografiske billeder eller video af personer under 18 år og straffelovens § 264 d om videregivelse af private billeder vedrørende en andens private forhold.

Niveauet for tortgodtgørelse for digitale seksuelle krænkelser bør fastsættes til et udgangspunkt i størrelsesordenen 5.000 kr. til 10.000 kr.

De nævnte niveauer er 2021-niveauer. Det forudsættes således, at domstolene, når de fremover udmåler tortgodtgørelse i sager om digitale seksuelle krænkelser, tager hensyn til den almindelige lønudvikling, jf. principperne i erstatningsansvarslovens § 15. Herved sikres det, at godtgørelsesniveauerne ikke stagnerer på 2021-niveau.

Tortgodtgørelsen bør som hidtil fastsættes af domstolene ud fra et samlet skøn over den konkrete sags omstændigheder, og niveauerne bør udvikle sig gennem domstolens praksis.

Der er ikke tilsigtet ændringer i godtgørelsesbeløbene efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1, for andre krænkelser eller i udmålingen af tortgodtgørelse i medfør af andre regelsæt, f.eks. reglerne om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning, jf. retsplejelovens kapitel 93 a.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 2

Formålet med det foreslåede stk. 3 er at sikre, at når de digitale seksuelle krænkelser er begået uafhængigt af hinanden, skal krænkelserne også vurderes selvstændigt ved udmålingen af tortgodtgørelse, ligesom det gælder for fysiske krænkelser.

Det betyder, at der ikke bør fastlægges en grænse for, hvor mange gange en forurettet kan blive tilkendt tortgodtgørelse, idet alle gerningspersoner skal udrede tortgodtgørelse for retsstridige krænkelser uden hensyn til, hvor meget der i øvrigt er blevet tilkendt den forurettede i det samme sagskompleks.

UDKAST

Hermed sikres, at der ikke er gerningspersoner, der kan undgå at betale tortgodtgørelse, alene fordi deres straffesag først bliver behandlet, efter et eventuelt loft er nået.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 3

I erstatningsansvarslovens § 26, stk. 3 (som bliver stk. 4), foreslås en udvidet adgang til at yde godtgørelse for ikke-økonomisk skade i forbindelse med forbrydelser, hvor der ikke er lidt tort.

Formålet med at indsætte det foreslåede 2. pkt. i bestemmelsen er at sikre, at der i de tilfælde, hvor der ikke er lidt tort, og hvor der ikke ydes en godtgørelse efter stk. 1, fremover kan udmåles en godtgørelse som kompensation for ikke-økonomisk skade (krænkelsegodtgørelse), hvis krænkelsen er sket ved en forbrydelse, der har indebåret en særlig grov krænkelse af en andens fred eller ære.

Bestemmelsen omfatter som hidtil – og i modsætning til stk. 1 – alene krænkelser, der er sket ved en forbrydelse. Derfor kan der ikke tilkendes godtgørelse efter bestemmelsen ved uagtsomme forhold.

Krænkelsen skal være rettet mod en andens fred eller ære, og bestemmelsens kerneområde vil være straffelovsovertrædelser i form af uberettiget adgang til datasystemer, brud på brevhemmeligheden og aflytning (straffelovens § 263), uberettiget videregivelse mv. af adgangsmidler til et datasystem (straffelovens § 263 a), husfredskrænkelser (straffelovens § 264), uberettiget fotografering af personer på ikke frit tilgængeligt sted (straffelovens § 264 a), uberettiget udnyttelse mv. af oplysninger fremkommet ved visse fredskrænkelser (straffelovens § 264 c), uberettiget videregivelse af meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold (straffelovens § 264 d) og ærekrænkelser (straffelovens §§ 267-268).

Bestemmelsen er fortsat tiltænkt et snævert anvendelsesområde, og det vil således ikke være alle grove krænkelser mod en andens fred eller ære, der vil være omfattet.

Kravet om forbrydelsens særlige grovhed forudsætter, at forholdet også ved strafudmålingen betragtes som værende af grovere karakter.

Der tilsigtes ingen ændringer ved vurderingen af grovheden ved særligt grove angreb mod en andens person eller frihed.

Ved vurderingen af, hvorvidt der er tale om særligt grove krænkelser af en andens fred eller ære, kan det bl.a. tillægges vægt, om krænkelsen er begået

UDKAST

for vindings skyld. Der kan endvidere lægges vægt på karakteren af eksempelvis den overvågning, der har fundet sted, herunder hvorvidt der er tale om særligt private forhold, ligesom omfanget af kränkelsen kan tillægges vægt, f.eks. om overvågningen har været langvarig eller konstant.

Som hidtil bør det bero på en konkret vurdering på baggrund af den enkelte sags omstændigheder, hvorvidt en krænkelse mod en andens fred eller ære skal udløse krænkelsesgodtgørelse.

Godtgørelsens størrelse bør som hidtil fastsættes af domstolene ud fra et samlet skøn over den konkrete sags omstændigheder, og niveauet bør udvikle sig gennem domstolenes praksis.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2022.

Til § 3

Den foreslåede bestemmelse vedrører lovens territoriale gyldighed. Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at loven ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Færøerne har pr. 1. januar 2010 overtaget lovgivningskompetencen på det formueretlige område, som bl.a. omfatter erstatningsansvarsloven. Lovforslaget skal derfor ikke gælde for Færøerne.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov om erstatningsansvar, jf. lov- bekendtgørelse nr. 1070 af 24. au- gust 2018, som ændret ved § 3 i lov nr. 1719 af 27. december 2018, § 3 i lov nr. 2200 af 29. december 2020 og § 2 i lov nr. 290 af 27. februar 2021, foretages følgende ændrin- ger:</p>
<p>§ 26. --- <i>Stk. 2.</i> Ved fastsættelsen af godtgø- relsen kan det tillægges vægt, at krænkelsen er begået ved en forbry- delse, der har indebåret en overtræ- delse af bestemmelser i straffelov- vens kapitel 23 eller 24, herunder at krænkelserne er begået over for en person under 18 år. Det samme gælder, hvis krænkelsen er begået ved en forbrydelse, der har indebå- ret en overtrædelse af bestemmel- serne i straffelovens kapitel 27. Dette gælder dog ikke de overtræ- delser, der er nævnt i straffelovens §§ 266-266 b. <i>Stk. 3-4 ---</i></p>	<p>1. I § 26, <i>stk. 2</i>, indsættes som 4. <i>pkt.:</i></p> <p>»Ved fastsættelsen af godtgørelsen kan det tillige tillægges vægt, at krænkelsen angår en digital seksuel krænkelse.«</p>

UDKAST

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
<p>§ 26. --- <i>Stk. 2.</i> --- <i>Stk. 3.</i> Selv om der ikke er lidt tort, skal den, der er ansvarlig for en retsstridig krænkelse af en anden, dog betale den forurettede en godtgørelse, såfremt krænkelsen er begået ved en forbrydelse, der har indebåret et særlig groft angreb mod en andens person eller frihed. <i>Stk. 4.</i> ---</p>	<p>2. I § 26 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke: »<i>Stk. 3.</i> Ved fastsættelsen af godtgørelsen skal alle digitale seksuelle krænkelse, der er begået uafhængigt af hinanden, vurderes selvstændigt.« Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.</p>
<p>§ 26. --- <i>Stk. 2.</i> --- <i>Stk. 3.</i> Selv om der ikke er lidt tort, skal den, der er ansvarlig for en retsstridig krænkelse af en anden, dog betale den forurettede en godtgørelse, såfremt krænkelsen er begået ved en forbrydelse, der har indebåret et særlig groft angreb mod en andens person eller frihed.</p>	<p>3. I § 26, <i>stk. 3</i>, der bliver <i>stk. 4</i>, indsættes som 2. pkt.: »Det samme gælder særligt grove krænkelse mod en andens fred eller ære.«</p>